

RENDICONTI

DELLE SEDUTE

DELLA R. ACCADEMIA DEI LINCEI

Classe di scienze morali, storiche e filologiche.

Seduta del 16 gennaio 1887.

G. FIORELLI Vice-Presidente

MEMORIE E NOTE DI SOCI O PRESENTATE DA SOCI

Filologia. — *Frammenti Copti.* Nota I^a del Socio GUIDI.

• Un ramo importante della letteratura cristiana dei primi secoli, gli apocrifi del Nuovo Testamento, era largamente rappresentato nella letteratura copta, e non poco se n'è conservato, ed è giunto insino a noi. Una parte, relativa alla Sacra Famiglia, è stata pubblicata da due celebri orientalisti: dal Revillout negli *Apocryphes coptes du Nouveau Testament* (Parigi, 1876, autografia), e dal De Lagarde nel bellissimo volume *Aegyptiaca* (Göttinga, 1883). Or io comunico all'Accademia parecchi altri frammenti che si reputano appartenere a questo genere di opere copte, e specialmente quelli che si conservano in Roma nel Museo Borgiano. I quali sono descritti nel catalogo del Zoëga (pag. 222 cominciando dal N° CXI); in questa prima nota io pubblico quasi tutto ciò che è contenuto nei N° CXXII-CXXVII.

• Questi codici, o per meglio dire questi frammenti di codici, oltre che inediti, sembrano essere anche unici (1). Pertanto ne ho conservata l'ortografia

(1) Dico « sembrano » perché di varie collezioni di mss. copti non è pubblicato il catalogo, e nuovi mss. vengono continuamente portati dall'Egitto nelle grandi biblioteche di Europa.

quantunque sia talvolta men corretta⁽¹⁾, ed ho conservato parimenti la divisione dei periodi (fatta nei codici coi capiversi) lasciando alquanto più spazio alla fine del primo periodo, e scrivendo come nel cod., con maiuscola la prima lettera del secondo. Talvolta, sebbene assai raramente, si osserva in questi codici l'uso (ben noto del resto) che il capoverso non cominci colla prima parola del nuovo periodo, ovvero non colla prima lettera di essa. Non ho creduto conservare in questi rari casi, la disposizione dei mss., la quale se ha uno scopo calligrafico che naturalmente sparisce nella stampa, è contraria poi alla vera interpunzione. I punti minori (che occorrono specialmente nei N° CXXV-CXXVII) sono del pari conservati. La linea sopra ΙΙ, ΙΙΙ, Ρ ecc., è assai frequente nel N° CXXII, più rara negli altri, segnatamente poi nel N° CXXIII; ho apposto spesso queste linee, specialmente quando sono utili a facilitare l'intelligenza del testo. Ma ho omesso i punti o la linea sull': e la linea sulle altre vocali, assai frequenti nel N° CXXIII, ma più rare negli altri, e specialmente nel N° CXXII. Questi segni divengono per lo più di poca o niuna utilità nella stampa, e d'altra parte i codici originali non sono nè tanto belli, nè tanto antichi da meritare un'edizione a fac-simile.

(p. x) N° CXXII. (due fogli; i numeri delle pagine sono periti)

πιπα γαρθηκ πτηδω γα θαιβες πιπεκυδηλ. Αποκ
λει αιτωουη πιπελαγ απυδηλ εγραι επιουτε πτευηνου
α πευδηλιαν σοουτη εβολ αγρθε επευχ ιιιος πψορη.
Δην αιχμοος αικαθηκει ιιιοου εβολ γη τεκραφη
εικω ιιιος κε ερψαη πρωμε ερ ποβε πιπ πψκοτη ε-
πιουτε ιιιοφιωπ πιπελαφ. [Διψιμε λε πιπα πευραη εβ[ο]λ
γητοοτογ γαγταμοι εροφ. Ογα ιιει κε εραστος πε
πευραι. Δην κεογα κε αιηηιιος πε πευραι. Κεογα
ιιει κε τριφηιιος πε παραι. αγψωπε πιπελαγ γε πι-
μαπψωπε ποψωτ πιπογ επιουτε αγω πψηψε παφ.]

Σηπια παι αγβωκ εγραι ετποδις ποψηογ εψεπ οεικ.
πχοσοη λε εψχη τποδις ασει ψαροι πσι θαγια ιιαρια

(p. x^t) Τιιαλαγ ιιπεκχοεις π. Πεκας παι καιατηκ πτοκ ω

(1) P. es. ΙΙΙΟΥ per ΕΠΙΙΟΥ, ΙΙΨΑΧΕ, ΙΙΠΟΔΙΣ per ΙΙΨΑΧΕ ecc.
Σηπ per ΣΕΠ (art. plur. indef.) ora ΕΡ ed ora Ρ, ΕΤΕΤΗΛ per ΕΤΕΤΗΝΑ; e
nei nomi e verbi greci ΚΡΑΦΗ, ΤΚΚΔΗΣΙΑ, ΙΙΦΑΙΙΕΣΘΑΙ e simili inesattezze -
frequenti nei codici men buoni.

СТЕФАНОС παύως έτοι πρότι εφκτο πίπερεσους εχούν (sic) εποχε πίπερεσους. Εἰς γνήτε γάρ οὐτι ψουλτε πέκδομ
σβτώτ πάκ γη μπηγε επιλα ψεψουλτε πρεφρτοβε
πτακτσαβου ετερην μπογκαι χωρις πεκδομ ετεκιδ-
χιτφ εβολ γητε πινούτε εχι πραπ πτεκιαρτυρια.

Καισαρ ουτι γηποσ πταδόσ παψωπε εβολ γητοοτκ
πεκκτο πογινηψε πιογλαι γι γεδληη εχούν επινούτε. (sic; 1. πι-
κτο)

Υπησα παι σενακωρ εροκ πιστογλαι κε ακκυριζε παγ
μπραπ ψεψχσ. Αγω σενατωουη εχραι εχωκ πσε-

χιωπε εροκ πρακωκ εβολ πτεκιαρτυρια. Αγω πινού-
τε πατεοου ψεκραπ μπ πεκωμα πταψυπχισε εχι
πεκραπ πτε πεκρπιεεψ ε ψωπε εψιηη εβολ ψα επερ.

Ουτι γηποσ πσο ρι παψωπε πιλ ετογιακω ππεκ-
σωμα ετογαλβ πρητφ. Αγω τοπος πιλ ετογιακω π-
πεκωμα πρητφ ειε πισταγο ππεκραπ εχραι εχωφ ουτι
γηποσ πψηηρε παψωπε πρητφ. Τωοηη σε τεποη
μπ πκεψωμετ πρωμε ετηηηακ ωπησιμος μπ εραστος (sic)
μπ τρωφιμος πτετηβωκ ψα παποστολος πτετημα-
θητεψ ρα ρατ ου πτετηκυρισσε πιλμαγ ππεγαργε-
λιοη πτημπτερο. Αγω ασωκ εψψαχε πιλμαι πιστο
τπαρθεηοс παρια εκω εροι πγηποσ πψηητηριοη. Ετει
λε εεψμοос εψψαχε πιλμαι εις γνήτε αγει πιστη-
μαι αγει εχούη αγημαγ εμαρια τιλαγ ππενχοειс ίс
εεψμοос. Αγω αστ παι πτηρηηη ασχοπε ππεγαλτο
εβολ. Ντοοη σε αγηα ρα καλει μημοι γη π γηποσ
πισοп с μπ γηποσ π- κε παταμοι ω πενχοειс πειωт (p. x¹)

κε πιλ τε τεισχιμε πταηηαγ εροс εεψμоос πιлмак.

Νπερογεηωχλει παι εεψχуои литамоу же тесхиме
πтатетηηаγ εрор те мария тпарθеноос тиляг πпеп-
хоеис Ѳ пеъхс аγω литамоуу пшаже тироу πтасхооу
παι аγω аγпіөе ехи πшаже πтасхооу εрор аγтеноу
μппоуте πтпе. Αγω αптвоуηη γι οуспоп апвωк ψа
πапостодос εтогадав апшадхтетеψ ρаратοу апшωпе

ΕΠΙΗΠ ΕΤΗΠΕ ΜΠΕΨΨΕΣΗΟΥΣ ΜΕΛΑΘΗΤΗΣ. ΟΙΓΑ ουοειδ
λε αγκρερε ψωπε πιποψειεπιπ πρεβραιος κε πενωπ
μηοου αη εγοψωψ εκι πτοοτου εγωψψ μηοου εροου
μη πεχρημα πλιακοπα. Α πιπτσηο[ψ] λε πα-
πος || [τοδος]

Nº CXXIII. (due fogli, pag. 61, 62, 65, 66)

ΣΑ κε πτα παι τηροψ ψωπε μηοκ κε ακφι πιπεκεψη μ-
πιαρτγριον πτοοτφ γη ουχιπόπος. Ήτοφ λε αφ-
μούτε εγρωψε επωφ πε αφτηποοψ φα πποπος μπρα-
γιος στεφαπος εψκω μηος παφ κε βωκ πγπαρακαλει
μποικοποομος πγτηποου παι πογκοψ πιμοψ αρηψ πτα-
δο εβολ γε πειψωψε ετγικωι. Αγω ειψαπδο φια-
επεφτοπος ηψηληλ αγω φιατ πτπαψε ππεψπαλ
επτοπος μπραγιος στεφαπος. Πρωψε λε αφβωκ κατα
θε πταψχοος παφ. πτερεψβωκ λε εις πραγιος στεφα-
πος αφοψωηγ εβολ μπρωψε ετψωψε εαψαχερατφ
γικωφ πτπαψε πτεψψη πεχαφ παφ κε πρωψε εκψωψε
εου πτοφ λε πεχαφ κε εις ρηντε κιαψ εροι παχοεις.
Ππετοψαλ λε πεχαφ παφ κε πρεψψη αη κε ουκοψ
αη πε πκιπληψος εακφι πτεψφορα μπνοψτε αγω χιψ
περοψ πτακφιτς πεκειωτ σψμε μηηηψε μπνοψτε γα-
τεψφορα πτακφιτς γη ουχιπόπος. Εις ρηντε κια-
μοψ πτε κεοψα κληροψμει ππεκηκα πρωψε λε αφ-
παψτφ μπραγιος στεφαπος πεχαφ παφ ςοεις βωνθει
εροι γε παψωψε. Τωρκ πακ μπνοψτε κε εκψαπκω παι
εβολ μπεισοπ φιατ πτπαψε ππαπκα εγοψη επεκτοπος
αγω πτηπαψωγ αη ετοοτ ερχιπόπος ππεροψ πτροψ
μπαψωγ. Ππετοψαλ λε πεχαφ μπρωψε κε ερψαψ
πρωψε πτακηποοψ φεπατοπος ειψε πακ μπεψμοψ
μπατοπος χιψ πγποψφ εχε πεκωψα αγω κιαψτοψ.
αλλα γαρεψ εγωψ πιψ πταγει εβολ γη ρωκ. Αγω

μπρκοτκ ερημε κε πιπε πεθουν επαι ψωπε μημοκ. Ναι λε πτερεψκουν παφ πιστη πλετουλαβ στεφανος αφβωκ εβοδ γιτοοτφ γη ουειρηη. Πρωμε λε αφπερ σε π- πιεφρωμε αφκω εροου πψαχε πιπε πταγιος χουν παφ αγω αφταμοου εγωβ πιπε πταγιψωπε μημοκ. Πρωμε λε πτερεψειμε παφ μπκονι ππερ γη πποπος μπραγιος απα στεφανος. Η κε ουηρ τε τβοτ πιπομ μπραγιος απα στ εφανος πταγιψωπε μη πιαγ ετ- μημαγ. πιπε πετηα ψ χουν κε πιπομ μπειπετομαλ εγειμε αη πιπομ πιωχαπηης μη πετρος παι πταγαλαγ γη τιμητε μπλαοс

[ογ] || αηρ εβοδ πτοου πεττηψ ετομηαξιο γη περοου ξε πταγκουν εροκ. πεκαι μπαγγεδοс κε πωс μη ποб γη μπηηγε πθε μπεспиаг παι. Νεκε παγγεδοс παι κε σε αδλα φιαταμοк εψαχε. επιδη πετροс α πεχс + παφ πιψοψη πτμπτερο μπηηγε ιωχαпинс γωωψ αφκαλαψ εφτηб εροψ ετβε πεφτβво μη τεφпарθεπα αφχαριζε παφ μπειτаєио παι ταρεψи πтанафора γη πψа πλιппоп. Πραгиои οи στεφαнос πтои πε πарχнлιакоиос τεзouсia τo παφ οи γη πψа πлiппop εтoуoиg εвoд. Εiс γннtе aитaмoк eтbе pеimob πψa αγω εтbе pеimob спaг πрωμe πсωтl πtедiоc κe π- тоoу pе tere τeзouсia πtooтоu γη πpob πgooу πψa πtaiхooу εroк. Νai πe πta πgδδo нcaiaс χouу εroи κe aитaмa εroоu γη πaзpiηy. εiпaжe οu οi н eимaтaжe οi εroк ω пaжoeic пeiшt εtouлaв κw πai εboд πuорp πtatoлienriа μprqиaп πeмai κe aитoлma γoδaс eψaχe εpeкtaeio εtouлaв. εboд κe μpeieψb μbom eжa μpoγiтba πpeкаreти μη пektaio aдla εtbe taμpt γuдiwtic фtoψ eψaχe ψa пeмa. εpiдh ξe μη бoм μpaдaс πcaрz eжa πpeкψpihre. πtωtii λe ω πlaoс μmaпoутe γaрeг eрωtii γη pеimob πψa μpoу]

ἀπῆρι εχούντι επειτόπος εἴτε πτοπος πε ἀπράσιος ἀλα
στεφανος ετετίποδε χρή τπορητια μή πκιουνε μή γεν-
καταλαδια μή γενικωδε μή γενιμοστε. Σαρεγ ερωτή
ετετίπογαλβ εποβε κεκας επιπαρθ θε πρώτα μή πράσιος
ἀλα στεφανος αγω πραπαρακαλει ἀπεχός γαροι πρκω
παι εβοδ ππενποβε. Φπαρακαλει ἀπιωτή ω πλασ
μιαι[π]ουτε ἀπρόπα[ρι]κε εροι κε ἀπειεψιφαμισθαι
πιπτή ἀπκεσεεπε ππούσι τηρογ ἀπειπετογαλβ. Σαρπ-
κα πσεεπε ππεψόμε ψα τκευναζίς ετηηή μηποτε
πτε γοιπε πρηττηντή ρατηραχτε επούμ ἀπειπετογαλβ
πράσιος στεφανος παι ετήρωτα παψ ἀποοψ πειδικαιος
ετσιαλαλατ. Εσεψωπε λε ἀποιη τηρη ω παμερατε
ετρεψιατε ππαγαθοι πτιπτερο ππηηγε. πτηρπμπψα
τη[ρ]η χι ουσοπ ππηισωτε ετεσιη ετσιαλαλατ χρ
ουγφροσυη κε αιηντή πετσιαλαλατ πτε παειωτ
πτετήκηροποηει πτιπτερο πταγεβτω || [τε]

Nº CXXIV. (un foglio, pag. 35, 36; ma i numeri non si leggono quasi più)

• Questo frammento è stato già pubblicato dal P. Giorgi, nell'opera *De miraculis s. Coluthi* ecc. Roma 1793, pag. 102 seg., accompagnato da una traduzione erronea spesso, e fin dalle prime linee. Ho fatto il confronto del codice originale col testo stampato, ed ecco le correzioni che debbono farsi a quest'ultimo:

102,11 l. τηρψ. αψτ. 16 l. πκεκοψι. 20-21 l. ἀπκερμες.
103,1 l. χιπ ἀπεντωδε ψαχραι επεσταγρος. 11 l. ψωπε.
27 l. τταπρο. 28 l. λαγειλ. 104,7 l. ἀπεψηπόπις. 105,10
l. τεψερω. 1b. l. πρτψψωπε. 106,3 l. πε πρ. 107,10 l. πψ-
μαι. 15 l. εαθιας ἀπιέτο εβοδ ππαπος || [τοδος].

Nº CXXV. (un foglio, pag. 25, 26)

κε τεψεικοτκ χρ κοψιψ ἀππογτε. Αγω πτερογταγρογ
μιοψ πρτωογη εβοδ χρ πετμοογτ αψοναηψη εσιμεωη
πψωρη. Σπηισως πεκαψ ἀπιαρια. κε βωκ αχις ππασηη.

κε τιαβωκ εγραι ψα πλειωτ. ετε πετηειωτ πε. αυω πανουτε ετε πετηπουτε πε. Αφδο εφμουτε εροου κε σοι շι լինր. αφμουτε εροου κε σοι. շի լինր լիուտε. Ήτερεվβωκ γαρ εγραι ψα πεφειωτ. αφτηπουφ εκωου լպեփա ετογαձ աչվել շա շուշ ում. Այշյու էրօս. Այսօսոյ. Այշյառ էրօս. Այսօծոյ էթաձաս. Այ- ստարոյ լոօօս. Այշիտ լպեշցար շիաօյ. Այս լիտեցալ. Աձձ շի և տիրոյ լպօշըպօրխոյ և Յօձ ւտագալի լպիուտε. Աձձ ափհարիզ և այ լիշտայ շիք լկաց. այա ու շի տպ. Եցի կոյաց և ւմ ւտմ շատմ. Ա պետրօս է էպիպարաց մի լաշանին. ափմայ ւրամ լիճձե. այա ափմաց էրօս. լեհայ և այ և բացա ծաց էրօս. Ետա լեհայ և մի շատ. օյլէ մի լոյն լոօօլ լալ. Պետ օյլտալ և տիպաձալ լակ շմ լրալ մի լուզարայօս լոօօւ. Լեհայ և լեյկա լ- լուտցան շի լուլատիա. շեկաս էր պետրօս լալ էպինչ լի լեվշալի տաշօու լուջ. Լեհայ ու լեյւուն լուտցան. մի լումոկց. շիտ լուպա լակաթարտօն. այա լեյրպացր էրօս տիրոյ. Օյւ դար լու լաջա լպելիօւ լտավխօս լայ. և լուտի լայներ. Այ- ցապ դար լահթաս լիցուրցպիր լոօօս. Նու դար լուցին լուտոլ լկարպօս. էր լեկարպօս շօնչ. լայչի և Յօձ լիշնեց լուտան շմ և ում լուտ լուտ. Տա լու թե լու լպելի լպելմա. լայն լպանց լտավխն էջ լու լուտրեվարչել էջ լուտցան. մի լուպա լակաթարտօն շի լումաթին. այա լուտցան լուտ լուտ շի լու լուտրուսիա.

Il N^o CXXVI contiene due parti la prima delle quali, pag. 69-71, forma la fine del racconto relativo a s. Giacomo. Ora questo medesimo racconto occorre anche, sebbene in una recensione molto diversa, nella prima parte del seguente N^o CXXVII. Pubblico perciò una sotto l'altra queste due prime parti dei N^o CXXVI e CXXVII che formano un solo racconto. Le due recensioni essendo tanto diverse, riesce impossibile costituire un testo unico, ma conviene pubblicarle separatamente; e siccome il frammento del

Nº CXXVII oltre all'essere più prolioso, conserva un lungo tratto perduto nell'altro, comincia da questo lungo tratto per poi pubblicare insieme i due testi paralleli. Il testo etiopico tradotto dal Malan (*The conflicts of the h. Apostles*, Londra 1871 pag. 175) concorda col Nº CXXVII.

Nº CXXVII. (otto fogli: p. 101-110, 163-164, 173-174; ½ f. senza numerazione)

ῥά Σιηώε πονοειψ χίτανσωτε κε α επτσποους ἔ-
μαγος ει εγραι εθιεδηι εαγρμαθηης πονρωμε κε
ις εουμαγοс пе. παι он τενοу πταγтаге пефран. Δυω
ακκελευη πτευног етреут πоуноге епевиакг πсесвк
(sic: *of δημι-
στοι*) ~~π~~еооу гп тполс тирс. **Ηλγмис** λε πτерогеи εунпа-
(litur. nel cod.) ~~π~~еоуρ ~~π~~еооу α пеубх мп пеуогернте тв[с] аубв гари
(ἀπειλέω?) ~~π~~ароу. **Ηаржви** λε ακа λн εроуу εухв ~~π~~еоос κε
εтве оу πтетпеире ап ~~π~~епентачви ~~π~~еоц εтетнутп.
(Malan: we tremble)

Τοτε αγωψ εвод εухв ~~π~~еоос κε πтпбоя ап ~~τ~~εп
εптирв κε апрве πоунвне. Τοτε **ηаржви** αговавв
εухв ~~π~~еоос κε ии ~~π~~еппхоос ннтп κε ~~γ~~енмағос не
пеирвме. **Напостолос** λε пехав κε πанон ~~γ~~енмағос
ап. апоп гар апоп ~~γ~~енгмгдал πтє оуноуте **ηардзос**
еpeфran пе ~~ιс~~. **Нрвме** πтагтвс πтє πоунвне пеусполс
πнапостоло[с] κε ~~τ~~еппаракаде[и] ~~π~~швтп **ηрвм**[ε] πтс
нл нап. [Τ]οтε **напостолос** пехав κε а **пюн**[τ]ε оуа
еftамо ~~π~~еои κε ~~π~~ртваввε ~~π~~оунпeооу εпмд ~~π~~оун-
пeооу. алла аqкоос нап κе арі **плеtнаноуq**. **πтетп-**
рв **тврпeооу**. **Δукотоу** λε **εпrвme** пехав нау κе ~~γ~~и
пран ~~π~~е~~χ~~с **пюнте** εтптавшeоeиψ ~~π~~еоц εтетпa-
рве ~~π~~шорп он. **Δуω** πтeуног а **нрвме** иooуе **π**тeундe.
аүei аулаշтou ~~γ~~аратou **ннапостолос** εухв ~~π~~еоос
κε оуа пе **пюнте** **пиешeоо** **ηрвme**. **Τοтe** ~~π~~иинише
тиров. **πтерогиav** **епентаqшwпe** агωψ εвод κе оуа
пe **пюнте** **пиеirвme**. **ηаржви** λe **πтерогиav** **еп[ен]-**
тавшwпe ~~π~~по **π**истeуе он алла[а] агпшoт **еpeгoу[о]**.
Оуа λe **ηаржви** **εппtaq** ~~π~~еаv **πоунhre** **пбдe** **еteq-**
uverнte **снte**. **пехав** нау κе **†naeимe** ~~π~~лашhre. **еwapе**

εγγαγταδύνη πέμποντε πθε πρώμε τιμ. Τηλιστεγε
επετογταψεοειψ μιμοφ εβοδ γιτοοτογ. Τοτε πα-
ποστοδος πεχαγ παγ κε απηπε παπ επεκψηρε επειμα
ταρε πεομ επεχε ουωηγ εβοδ. Αφκεδεγε πστ παρ-
χωη ππεφγεγαλ ετρεμειψ επεψηρε πσεκαλη επειμα
ταρογ ππαποστοδος. Τοτε πετρος μπ ιακωβος. αγπωρψ
ππευστη εβοδ αγγληλ εγκω μμοφ κε παχοεις ισ πεχε
ταναστασις εψυχη τιμ. πογοειη ππιβεδλεεγε τσομ
ππειατδομ ποεικ επωηγ πταφει παπ γη Ρ. ε-
πγεβωωη. τπυγη μμοφ πωηγ πταφει εβοδ γη τπε. ρ
τεγη μμοντε ππεταγωρε. παριστοη ππενταγωσκ
γη τπολυτια. πλιπνοη ππιδικαιος πταφει εβοδ γη σω-
μα. πβεκε ππενταγργωβ καδωσ. πσαγ εττεβω ππει-
ατπαρτε. πεπηα ετμοστε ππατεπιθυμια. Πχοεις ππ-
σωμα πψωσ ετηπανουφ. τησοπε αγω τηπαρακαδει
μμοη πειμαλη πρεψωτη επεκγεγαλ. πτοκ γαρ (sic)
ακχοος γη τεκταπρο ππουτε. κε μειοπηντηντη εβοδ.
Τεπογ κε παχοεις Ττοοτκ πμμαι ζεκας ερε πεκεοοη
παουωηγ εβοδ γη τειποδης πσεειμε. κε πτοκ πε ππουτε
μμε μαγδακ. Τοτε παποστοδος πτερογτ πτεπρο-
σεψχη. πεχε ιακωβος επψηρεψημ κε γη πραη πισ
ππαζωραιοс. παι ετπταψεοειψ μμοφ εκετωουη π-
μμοντε πθε πρώμε τιμ. Αφτωουη πστ πψηρεψημ αφ-
μμοντε. ε μπ θαλη πτακο ψοοπ πγητφ. Πμηηψε λε
πτερογηλη αγρψπηρε επενταψψωπε εβοδ γιτοοτογ
ππαποστοδος αγωψ εβοδ γη ουποσ πσηη ψαητη ρ
πεψρροψ βωκ εγραι ετπε κε ουα πε ππουτε ππει-
ρωμε. Πιωτ λε επψηρεκομη πταφογκαι αφει αφ-
παρτφ γαρατογ ππαποστοδος αφσεπσωπογ εψκω μ-
μοφ κε Τπαρακαδει μμωτη ω πρώμε πισ αλητη
εχουη επαη πτετπογωμ πογοεικ. αγω πτετπψωπε
γη παη. Πεχε παποστοδος επψηρεψημε γωωσ ειε τη-

παψωπε χὲ πεκνι. Τοτε παρχωπ αφκουν πτεφ-
σχιμε χιτὲ πεφχεγαλ εἰ πεφυηρε πτα πουκαι τα-
χοφ. Αγω ασωψ εβοδ χωως κε ουα πε πιουτε
ππειρωμε πλικαιος παι πταφχαριζε επταλδο επαψη-
ρε αγω ασαιτει ετρενει πστ παποστολος πσεοψωμ χὲ
πεσνι. Τοτε πψηρεκουι αφκω επεφειωτ πχωβ πιι
πτασκουν παψ πστ τεφμαλαν. Λεφκελεψε πσπαν ππεφ-
χεγαλ ετρενκαθαριζε επηι καλως πσετ εγραι πχεν-
ετηνοψε. αγω αφκι ππαποστολος εγουη επεφη. Λε-
ρε ψωπε λε πτερε^ππαποστολος ρ ασχουη επχουη* επρο
επηι επαρχωπ. πευπταφ εμμαν πχεπειδωλοη εψχη
οψωψηψ. επιταφ εψηηψ εγουη πστ παρχωπ. ψαφοψ-
ωψ παν. Αγω πτεψηη πτα παποστολος ρ πχοψη
επρο επηι επαρχωπ αγχε πστ πειδωλοη αγρ δακε
δακε. Τοτε πρωηη επτεχηη πτεροψηη ετεικενοσ
πψηηρε αψιстeψε επεχοψο. Αγω αψειη ππαποστολοс
πχεпноσ πхрнна. εψκω εммос κε κι παι πнтп πттетп-
таан εмптпа πиghнke. Πεχε ιакωвос κε φитоу
πтtaан χп пектих εшpsi εммok. Τοτε αψжitoу αψ-
сорoу αγω πтeψи αψкω χарвоу πouтrаpeзa αψ-
oуwе αγcω. Τοτε θeоfiлoс πaржωп πeрe πaпoстoлoс
ψooп πχoун εпeфn. αγω αψeепcωпoу εψкω εммос.
κe † πai πtесfraгic εtχe пeжc αпoк εп πaнi tиpф.
Нaпoстoлoс λe πterouна εtеψpiстic. αyкаthиgеi ε-ммoу. χe πraп εпeиwт εп πψhre εп пeпtpa εtouaab.
Αγω πteiгe αgр ψoмпt πχoун εyкаthиgеi εммoу χe
ρe πraп εпpоuтte. εп πnoмoс εп пepoфhтnс εtueire

Nº CXXVI. (1^a parte: un foglio ed una col. p. 69-71; i numeri, salvo l'ultimo, non si vedono più)

πtere πaпoстoлoс κe πaнi εtеψpiстic. αyкаthиgеi ε-ммoу. χe πraп εпeиwт εп πψhre. εп пeпtpa εtouaab.
(sic) Αγω πteiгe αgр ψoмпt πχoун χe пeиwт εψкω πaψ
πtеmпtпoс εпpоuтte. Αγω πe πtаqвapтiзe εммoу

ειπαλαβ πρωμε ρε μεφη. Σηνα ηαι πεχε ιακωβος
απετρος κε πλειωτ πετρος τωουη ιττιβωκ εβοδ
ιττηταψεοειψ απκεσεεπε πιρωμε ετρη τειποδιс παπ-
τωс πτε πιρογτε κτο απευχη πιεμεταλλοει. Αυω
πτειχε αγει εβοδ ειπα πλημοсион πιποδис. αγτσβω
απιεινηψε τηρφ πιποδис. αυω πεγηηψ πε ευσωτε
ερου εγρψψηρε πιψαχε ετογκω αποοу. Τοτε πκε-
σεεпе πιаржωи πιподис. πтероунау εпевувиhr. κε
αрпистеүе εпетоутаψеоиψ αммоq εвoл гitoотoм α-
петрос ип iакωбoс. αγeι αнпaгtoу gаратoу ипa-
постoдoс eуxω αмmoс κe тiсoпc αмшaтiк o напoстo-
дoс αппoутe εтpeтeтn† пaи gωaи πteжaриc πtate-
ttaaс αппeуvbr. Τoтe напoстoдoс πteroуcωtе
εпиeннiψe пeхaу пaу κe пetпisteүe εroи. мaрeфouaгq
пcaw. Нtеuнoу a пeиnиψe tηrφ ouaгq пca напoстo-
дoс aгпtоу eхm pmoу. Тoтe напoстoдoс aгa-
gera тоу gixm pmoу aгt пoуproseuжh eуxω αмmoс рz
“ κe тiсoпc мoт пtooтk pжoeic pioутe. pплantokra- ”
“ тaр. piwt αппeпхoeic iс pеjс prrо αппeooу aгw ”
“ pжoeic пtixicooue κe αппekwck ekto ψarok пtеkecoou. ”
Δyω πtеuнoу aгcui ψaпe ψarooу κe xpo αмшaтiк
o напoстoдoс eтtaeiηu αпpрrгoтe κe aлиoк tчuoоп

ceeiрe пtгme αпψuжh. Σηnca ηai a iакωбoс pwt εta-
ψeоeиψ αпpceeepe πtепoдiс. Тoтe πkeceeepe πteroуnaу
κe a пeуvbihr pisteue. aгeι gωaи aнпaгtоу ga пe-
oуeрhte αпpapostoдoс eуxω αмmoс. κe. Tiсoпc αмmoс
prωme αпpnoутe. † пaи πtесfraгiс πtaktaac αпp-
uвbihr. Peхe напoстoдoс κe пetпisteүe пtгnttнuтi
marefmooue пcaw. Аqсaw kе gахaq αпиeнnиψe aqeli-
toу eхm pmoу. aqazera тоу aqψdнl eфxω αмmoс. κe
“ Tчuрgmoт пtooтk pжoeic pioутe pплantokratw. κe ”
“ αпpekwck ekto пtеkecoou ψarok. ” Δyω πtеiχe aгcui

πάντες γένεται πατέρας εροεις. Άγω πάνηψε τηρφ πτερογωστῷ ετεσμή αγρόστε. Τότε παποστόλος αγκαθίζει μεοοντας αγτόβω παντας αγβαπτίζε μεοοντας. επραπέ πάντας μη πψηρε μη πεπίνα ετογαδαβ. Ντερογχι λε μπβαπτίσμα αγψωπε εγτεληλ μεοοντας επεσούντο. Άγω παποστόλος αγψωδης παντας πογκκλησια. Νευτινή πε πότι πκοντι μη πποστερε εγράψω ετεκκλησια. αγω περε παποστόλος τσβω παντας μεηνηπε γη θοτε μπποντε. Ντερογχι λε εβολ πτεκκλησια. αγψηναρε μπδαλος τηρφ γη τεπροσφορα ετογαδαβ. αγω περε ιακωβος ωψε εροοντας μη πεπροφητης πετρος λε γωαψε πεψβωδη μεοοντας εροοντας. Άγω περε πλαδος (sic) τηρφ ρψηρε ππψαχ[ε] ετογχω με[οοντας] εροοντας. αγω (sic) ρζ περε πλαδος τηρφ ρψηρε ππψαχε ετογχω μεοοντας εροοντας. Άγω πεψανουρε ετεκκλησια εγωστῷ επψαχε με μπποντε. Σπίσα τρεψβαπτίζε μεοοντας αγω πεψηναρε μεοοντας γη τεπροσφορα ετογαδαβ. αγειρε μη ππτσηνουρε πχοοντας γαζτην. Σπίσα παι αγκαθιστα πογεπισκοπος παντας. μη γεππρεψβυτερος. μη γεπδιακο-

(pag. 70) ψωπε εβολ γη τπε. εσχω μεοοντας. κε κρο μεψωτῇ αποκ τψοοπ πάντες. Πάνηψε λε πτερογωστῷ ετεσμή αγράψηρε. αγω α παποστόλος καθίζει μεοοντας γη πραπ μπειωτ μη πψηρε. μη πεπίνα ετογαδαβ. Ντερογχι λε μπβαπτίσμα αγτεληλ μεοοντας. Άγω α παποστόλος ψωδης παντας πογκκλησια. αγράψω ερος ψαλτογχοκς εβολ καλως. πεψηναρε μεοοντας γη τεπροσφορα παπεραπτον. Άγω περε ιακωβος τσβω παντας γη θοτε μπχοεις. εψωψε εροοντας μη πεπροφητης. Πάνηψε λε πεψο πψηρε ππεψαχε ετερε παποστόλος κω μεοοντας. Άγω πεψηνκ τηρογ ρε ετκκλησια. εγωστῷ επεψαχε μπποντε. Σπίσα τρεψβαπτίζε μεοοντας. αγψηναρε μεοοντας. αγω αφρ μπτσηνουρε πχοοντας γαζ-

πος. Αγει εβοδ γιτοοτογ. εγθο πισοογ εβοδ τηρογ ^{πισ. πισογ} εγρυπηρε πιεπιποδ πιπογτε. Παι εβοδ γιτοοτε πεοογ παφ μη πεφειωτ πα γαθος μη πεππα ετογαλαβ πρεφταγχο. αγω πιχομοογιον τεπογ. αγω πογοειψ πιιε ψα παιωτ τηρογ πιπαιωτ γαληη.

τηογ. Εαφωψη παγ πιχπεπικοπος. μη γηπρεсвуте-
ροс. μη γηдліаконос. Αγω πιτειχε αφει εβοδ γιτοοτογ
πби παпосто2ос εтогаlaв іака2оc. εнгfeоoг πiпiпoутe
πeiωt μη πeфuпhre πiпeрiт. μη πeппa εтогаlaв. Н-
рeфtаgхo αγω πiчomooгiоn. τeпoг. αγω πoгoеiψ
πiиe ψa εпieг. πeпieг. γaлeнii (1).

τιaрtγriа πiакaвoс pψiпhre πiзeлaiоc πiсoусаlyci ^(sic)
πiпapnoутe.

Λcψωпe λe πiтерe iакaвoс pψiпhre πiзeвeлaiоc вiк
εгraи εтmпtчиouгc мψuнh eтgп tliасpoра πiقta- ^(sic)
ψeоeиψ πaг mpraii mpeжc κe πiтоc pе pioутe gп
oтce. Epiлh teliпtчиouгc мψuнh eтmпaг oуeт pe-
cmoт mpeidawloи pеidawloи etere teфuнh teфuнh
шiиψe πaф aгω gнrωлhс pteпtraарxhс pеto πiрro ^(pag. 109)
εгraи eжwоy. eгtфoроc πaф. oуeт pte2oс pteфuнh
teфuнh. aгω nе mпiψi. oуdе npe eпlωroи etoут
πiиoоg πaф. gωste πiقtaшeуubmboи eжiпpe ppiлωroи
etoут πiиoоg πaф gп teфmпtero. Iакaвoс λe πite-
reфeи εгraи πiقtaшeоeиψ πaг aфeиme etaспe πiteфuнh
teфuнh aфtaшeоeиψ πaг kата teяасpe πeнuнh

(1) L'ultima parte di questa colonna è occupata da una nota araba di questo tenore:
ابو الرب الرووف المتنحنى على خيقتنه تحنن وسالم عبده المسكين بذنبه
المحير في القوسون سمعان بن يوسف (2) بصلة سادتنا الرسل لا طهار وصنوات
القديس ابنا شنوده وبركات ساير الشهداء والقديسين ولا بثار والصالحين اميين.

(sic) Γάρ πε ἐμπτσοογς ήασπε εγγοοβε επεγερηγ. Ιακωβος δε αφιοει μηοογ τηρογ. Επιδη α πχοεις τσαβοογ εασπε πιι. ουγονον ταπρωμε αη μηματε αλλα τανκετβηοογε μη πχατβε. μη πχαλατε μη πεθηριοη. γειοс πιι εγγαηγαхе ψαγειие хе εγже оу. Ιακωβος δε πτερεգтαшоеиү παγ хе κω πсωтп πпei-πетшоуеит πтетпшмше μппоуте εтжвиг πнтп аγω εре πетпшве շп πеғбtх. εցпакриме μпкаշ тирq πօ-շօօγ πօչտ. Αγω μпрттeծօс πрро πтe πкаշ αλла εтетпa† πпетпtեծօс μпрро πтe. Αγω α τаicөnсis (sic) μппоуте κιи շiշօղи μηоог. πтшптснооys μфշնи аգтахրօօг շп τլiսtic. αյкω πсωօг πпeүпetшoуeit (pag. 110) αյкօտօг εпноуте. * Λ πапостօծօс δε κωт παγ πχен-εккհուակադա ֆշն. αյt πпeүնարօոп εշօղи բրօոց μη πեղապարխի այտօնօց εпноуте չիи μпeүնկօи ա-պեսիօց. Ηտեր բրօ ձե շիրածու նաց բրօոց չե այծօ բշпнարօոп նաց. αյտամօց չե օյալօստօծօс լե πтe օյփօуте πвբրե չե լc. αվեակ բշրա ագրօօг ագտա-шоеиү նաց չե մпрттeծօс բրօ նтe πкаշ αլла εтетпa† πпетпtեծօс μη πետпнարօոп μпрро πтe. Բրօ ձե πтերեգсωтm εпдai. ագտրեւеиւ մиօց նաց շп օյշառտ պեխաց նաց չե էկիլ բայ նпоуте. Պեխաց չե էիլп [ε]լпоуте πтe լc.] Պեխաց նաց չե նtնա-նեշե մиօկ աп բայ կեայահе մпламտо բօօլ բтнրq. Λ բրօ շիրածու չի նաց նոյնիք նтe բtցուոց. ձկանս մпалօստօծօс բայ նеғբօօուտ. Αյշակ բօօլ նтe բtցօր-կօնմա նtն պմակարիօс ιαկωβօс բայրե նշեթեծօс. շп օյերինի նтe լпоуте շամի.

լai լe լtաշeօeиü մпалօստօծօс բtօյաձ թաւաձ
2 օյeրինի նte լпоуте շամի.

« Qui finisce la pag. 110; disgraziatamente le pagine seguenti sono

andate perdute, e così degli Atti di s. Tommaso non si è conservato se non il titolo. Il prof. Hyvernat mi informa che un foglio del testo tebano della leggenda di s. Tommaso si conserva in Oxford, nella Bodleiana, ma le due pagine di quel foglio portano la numerazione 18 e 19, perciò esso non può appartenere a questo N° CXXVII dei miss. Borgiani.

• La prima colonna della pagina che qui segue, cioè la 163^a, comincia coll'ultima parte dei brevi atti di s. Giacomo minore, atti che poi seguono per intero. Pertanto questo testo, come già ha notato il Zoega, si trovava nel codice, copiato due volte per errore dell'amanuense. Noto a suo luogo le piccolissime varietà, che la parte conservata di questa prima copia, ha dalla seconda che qui segue.

Τιμαρτυρία Πατρικώβος περὶ ἐπιχοεῖς Παναγίτι-
ψιην Κεπηλή

Διεγωπε λε πτερε ιακωβος περὶ ἐπιχοεῖς βωκ εχραι
εθιεδηνε αφταψεοειψ ἐπιχοεῖς τὸ περχ. αγω ταχρι-
στεμε εροφ τον ψηφιανον τον επιχοεῖς τον πρρο. Σημιτως
α πεκδηρος ταχοφ αφρεπισκοπος εθιεδην. Διεγωπε
πονχοον πε πψα πε χρι θιεδην επαπιουλαι πε. αγαιτει
πιακωβος ετρεψβωκ εχω πρπε εγονωψ ετρεψκοος
χρι τιμητε πιπιουλαι κε το αι πε πψηρε ἐπιποντε.

Ητοφ λε αφχομοδογει ἐπιπτο εβοδ πονχοι πιιλ κε το
πε πψηρε ἐπιποντε. πιωτ πειπταφχιοφ ραθη ππαιωη
τηρον. αγω τχομοδογει ἐμοφ μη πεφειωτ παγαθος.
μη πεπια ετομαλβ. Ναι λε πτερεψκοον αγψηρεψηνε
ει επψηρε πε πονχαρχιερευο. αφχι παφ πονχηφε αφ-
ραχτφ. α πκεσεεπε πιονχλαι τωοντη ἐψεοφ. αγποχφ
επεσητ χιχω ππιρ φπρπε χρι τιμητε πιπιουλαι.
πεψηη ουραχτ λε αχερατφ ερε πεψηψε πιψε πτοοτφ.
αφτ πεφοχοι ειακωβος παποστολος αφραχτφ εκτ
τεψαπε αγω αφχωκ εβοδ πτεψαθδηνεις παναγίτιψιηνη

a) Il frammento conservato della 1^a cpi., il quale contiene la par. ΡΞΥ principia coll'ultima sillaba — **λαι** di questa par la, dopo la quale aggiunge **ΤΗΡΟΝ**.

χῇ τεχνα πιστορίος. Αφδυπει λε ειματε χῇ πεφρητ.
πεκαφ ἀπετρος. κε παειωτ πετρος αλιογ πέμπαι κε τε-
χνα ετέμαγ μερ πανομια ειματε. Πεκε πετρος παφ
κε κρο μποκ. αλοκ πετηαι μέμπακ ετεχνα ετέμαγ
ψαμταποκαθιστα μποκ χῇ ουειρητη ετεκποδισ. Ετι
λε ευκω πιπαι. εισ πικοεις το αφονωηγ παγ^α εβοδ. πε-
καφ παγ κε χαιρε πετρος παεπισκοπος. χαιρε θαλ-
λαιος παψβηρμεδος ἀπρργοτε. ετβε ου κιεκρ πρητ^η 171
αλοκ γαρ τψοοπ πέμπτη παλιτετηκικ εβοδ πτε-
τηοικονομια. πτοογ λε πεκαφ κε ψωπε πτοκ πέμπαι
πικοεις. αγω τηπαλμογυτ πτοικογμειη τηρ. αγιο
πτειρε αφτ παγ πτρητη αφβωκ εγραι εεπηγε.
Πτοογ λε αγμοοցε χῇ ουειρητη. Ντερογχωη λε
εζογη ετποδισ. πεκε θαλλαιος ἀπετρος κε αρα ου
πετηαψωπε μποη χῇ τειποδισ. Πεκε πετρος κε
πτροογη αη χω. αλλα ουπ ουρράδο πρωμε σκαι χῇ
ουρράβε περοογ ριθη μποη επιψαμταχοφ τηπαλμοος
παφ. κε ουπ οεικ μπειμα πητ παη εφψαμχοος παη
κε ειε ππετηαπογη παψωπε μποη. εφψαη ρουος κε
μποη. μεη ουοη πτοοτ ειε ειμε πακ. κε τηπαλμεη ου-
μηηγε πρισε. Ντερογπιαχ λε ψαροφ. πεκε πετρος
κε χαιρε πρωμε παπτβποογε. Πεκε πρωμε παγ
κε χαιρε πρωμε πταγει χῇ τερη πτμε. Πεκε πε-
τρος παφ κε ουπ οεικ πτοοτκ πητ μποη. κε μηη^{ms. πετ}
ουοη πτοοτη. Πεκε πρωμε παγ κε μεη ουοη πτοοτ
μπειμα. αλλα ρεοος πητη μπειμα ραστη πτβποογε
αη[οκ τ]παβωκ εγ | παι]

- In una prossima nota darò in luce il mezzo foglio che, per ultimo, fa parte di questo N° CXXVII, seguitando poi la pubblicazione di altri frammenti di apocrifi e specialmente quelli che si conservano in Roma - (1).

(a) Nel ms. precedeva un altro παγ, poi cancellato.

(1) Fra i papiri torinesi si conserva il testo copto del *G. et P.* (o *P. 10*) pubblicato dall'illustre prof. Rossi.